

วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

นโยบายเกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษา

ความเสมอภาคทางการศึกษา หมายถึงโอกาสในการเข้าศึกษาประการหนึ่ง และหมายถึงโอกาสในการได้รับการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาอีกประการหนึ่ง (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2524 : 22)

ความเสมอภาคทางการศึกษาเป็นความพยายามที่จะ " ให้การศึกษาแก่เด็กทั่วไป ในระดับที่สามารถจะลดความเหลื่อมล้ำ ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพทางบ้านของเด็ก และจะมีผลกระทบต่อชีวิตและการประกอบอาชีพของเด็ก ในอนาคต" (Coleman :1975)

จากการประเมินผลของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในช่วงของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2520-2524) ได้พบว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษา 2 ประการ ได้แก่

1. ความแตกต่างในโอกาสในการเข้าศึกษาต่อระดับสูงกว่าการศึกษามาคับ บังคับ เนื่องจากสถานศึกษาในระดับสูงส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในตัวเมืองหรือในสวนกลาง ในท้องถิ่นชนบทมีน้อย จึงทำให้เด็กในชนบทมีโอกาสที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับสูงน้อยกว่าเด็กในตัวเมือง นอกจากนี้ความแตกต่างทางเศรษฐกิจของครอบครัวยังก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคในโอกาสของเด็กที่จะได้รับการศึกษาอีกด้วย

2. ความแตกต่างในด้านคุณภาพของการศึกษา โรงเรียนระดับประถมศึกษา และมีธยมศึกษา ส่วนใหญ่ที่อยู่ในชนบท ยังไม่ได้รับการพัฒนาให้ทัดเทียมกับโรงเรียนในตัวเมือง คุณภาพของโรงเรียนในชนบทจึงต่ำกว่า และทำให้เด็กในชนบทไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมกับเด็กในตัวเมือง

นอกจากนี้การประเมินผลของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติยังได้พบว่ามีปัญหาการคัดเลือกเข้าเรียนในระบบการศึกษา 2 ประการ ได้แก่

1. วิธีการคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป ส่วนใหญ่ยังเน้นการวัดความรู้ทางวิชาการ จึงไม่เอื้ออำนวยต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรระดับต่ำกว่าที่มุ่งเน้น

ความเบ็ดเสร็จในตัวเอง และให้มีความรู้รอบด้าน

2. ระบบการคัดเลือกให้เรียนต่อในระดับสูงขึ้นไป ทำให้เด็กที่มาจากครอบครัวยากจนและเด็กในชนบทมีโอกาสเรียนต่อในระดับสูงได้น้อย ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2524 : 17)

ดังนั้น แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 5 (พ.ศ.2525-2529) ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาการศึกษาไว้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว 2 ประการคือ

1. จัดและส่งเสริมให้มีความเสมอภาคทางการศึกษา โดยมุ่งทั้งการกระจายสถานศึกษาทางด้านวิชาชีพให้เพียงพอกับความต้องการกำลังคนของประเทศ และการเสริมสร้างวิชาการอาชีพในสถานศึกษาต่าง ๆ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ชาวชนบทและกลุ่มชนที่มีโอกาสน้อยได้รับบริการทางการศึกษา ในอัตราส่วนที่มากขึ้นเป็นพิเศษ

2. ปรับปรุงระบบและวิธีการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับต่าง ๆ ให้เหมาะสมและเอื้ออำนวยต่อความมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับและประเภทที่เกี่ยวข้องเนื่องกัน ทั้งนี้ โดยมุ่งเน้นความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2524 : 22)

ระบบและวิธีการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ในสังกัดต่าง ๆ

ก. ทบวงมหาวิทยาลัย ปัจจุบันมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ดำเนินการรับนักศึกษา 2 ระบบ คือ การรับโดยการสอบคัดเลือกร่วมโดยทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้ประสานงาน ระบบนี้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2504 เป็นต้นมา ส่วนอีกระบบหนึ่งคือระบบโควตา ระบบนี้มหาวิทยาลัยจะเป็นผู้คัดเลือกเอง การรับนักศึกษาระบบโควตา เป็นการเปิดโอกาสในการเข้าศึกษาแก่ผู้ที่ศึกษาอยู่ในท้องถิ่นที่มหาวิทยาลัยนั้น ๆ ตั้งอยู่เพิ่มมากขึ้น ระบบโควตาในมหาวิทยาลัยได้เริ่มขึ้นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปี พ.ศ.2512 โดยรับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 16 จังหวัด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เริ่มเมื่อ พ.ศ.2514 รับในเขต 17 จังหวัดภาคเหนือ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เริ่มเมื่อ พ.ศ.2516 รับในเขต 14 จังหวัดภาคใต้ ต่อมาได้มีการขยายการรับนักศึกษาระบบนี้มากขึ้นตามลำดับ และมีแนวโน้มว่าจะสูงขึ้น เช่น

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า วิทยาเขตธนบุรี (วรรณภรณ์ บวรศิริ 2526 : 17)

ข. กระทรวงศึกษาธิการ สถานศึกษาสังกัดกรมต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการรับนักเรียนนักศึกษา 2 ระบบเช่นกัน คือ ระบบสอบคัดเลือก ซึ่งสถานศึกษาแต่ละแห่งเป็นผู้ดำเนินการสอบคัดเลือกเอง ส่วนอีกระบบหนึ่งคือ ระบบโควตา การดำเนินงานรับนักเรียนระบบโควตาในกระทรวงศึกษาธิการ ยังไม่ปรากฏว่ามีเอกสารรายงานหรือมีการติดตามและประเมินผลในเรื่องนี้แต่อย่างใด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ออกไปสัมภาษณ์การดำเนินงานการรับนักเรียนระบบโควตาในกรมต่าง ๆ ซึ่งพอจะรายงานผลได้ดังนี้

1. กรมสามัญศึกษา โรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดกรมสามัญศึกษาได้มีการดำเนินการจัดระบบโควตาเป็นการภายในมาหลายปีแล้ว โดยจัดสรรได้ประมาณร้อยละ 5 ของนักเรียนที่จะรับได้ทั้งหมด และในปีการศึกษา 2529 กรมสามัญศึกษาได้จัดตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อกระจายโอกาสการเข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้แก่โรงเรียนประถมศึกษาทุกสังกัด
- 2) เพื่อให้นักเรียนที่มีผลการเรียนดีหรือมีความสามารถพิเศษได้เข้าเรียนต่อมัธยมศึกษาโดยไม่ต้องสอบคัดเลือก
- 3) เพื่อให้นักเรียนประถมศึกษาได้เข้าเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อยู่ใกล้บ้าน

2. กรมการฝึกหัดครู วิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้ดำเนินการจัดระบบโควตามาประมาณ 5 ปีแล้ว ในระดับ ป.กศ.สูง และปริญญาตรี โดยถ้าเป็นวิชาชีพครู จะให้โควตาประมาณร้อยละ 60 แต่ถ้าเป็นสาขาวิชาชีพอื่น ๆ จะให้โควตาประมาณร้อยละ 10-25 โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อกระจายโอกาสการเข้าเรียนครูให้แก่ทุกท้องถิ่นโดยเสมอภาคกัน
- 2) เพื่อให้ได้ผู้มีความรู้ดี มีความประพฤติดี และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู เข้ามาศึกษาเพื่อจะได้เป็นครูที่ดี

3. กรมพลศึกษา เริ่มจัดระบบโควตามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2525 จัดสรรโควตาให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ประมาณร้อยละ 5 แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวิทยาลัยพลศึกษาต่าง ๆ จะกำหนด มีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1) เพื่อให้โควตาแก่นักเรียน ในท้องถิ่นทุรกันดาร
- 2) เพื่อให้โควตาแก่โรงเรียนที่สอนโปรแกรมพลศึกษาในจังหวัดที่มีวิทยาลัยพลศึกษาดังอยู่

4. กรมอาชีวศึกษาเป็นกรมหนึ่งในกระทรวงศึกษาธิการที่ได้ดำเนินการคัดเลือกนักเรียน เข้าเรียน ในสถานศึกษาโดยใช้ระบบโควตาเช่นกัน โดยมีการจัดสรรโควตาเข้าเรียนใน 3 ระดับ คือ

- 1) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ดำเนินการจัดสรรโควตาให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เข้าเรียนในวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเกษตรกรรมที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ จัดสรรโควตาไม่เกินร้อยละ 50 ของเป้าหมายที่จะรับได้ทั้งหมด
- 2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ดำเนินการจัดสรรโควตาให้นักเรียน ปวช. ที่สำเร็จจากวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษาได้เข้าเรียนในวิทยาลัยเทคนิค และวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่เปิดสอนระดับ ปวส. ที่ตั้งอยู่ในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ จัดสรรโควตาไม่เกินร้อยละ 50 ของเป้าหมายที่จะรับได้ทั้งหมด
- 3) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) กรมอาชีวศึกษาได้เริ่มทดลองดำเนินการเมื่อปีการศึกษา 2528 ในเขตการศึกษา 5 โดยจัดสรรโควตาให้นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้เข้าเรียนระดับ ปวท. สาขาวิชาเกษตรกรรม ในวิทยาลัยเกษตรกรรมราชบุรี วิทยาลัยเกษตรกรรมเพชรบุรี และวิทยาลัยเกษตรกรรมสุพรรณบุรี จัดสรรโควตาไม่เกินร้อยละ 50 ของเป้าหมายที่จะรับได้ทั้งหมด

สาขาวิชาที่เปิดสอนในสถานศึกษาส่วนภูมิภาค สังกัดกรมอาชีวศึกษา

สถานศึกษาส่วนภูมิภาค สังกัดกรมอาชีวศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตร ปวช. (หลักสูตร ปวช. เป็นหลักสูตร 3 ปี รับผู้สำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า) มี 3 ประเภท คือ วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา และวิทยาลัยเกษตรกรรม

วิทยาลัยเทคนิค เปิดสอนหลักสูตร ปวช.6 สาขาวิชา คือ ช่างก่อสร้าง
ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างกลโรงงาน และช่างยนต์
ยกเว้นจังหวัดใดไม่มีวิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคก็จะเปิดสอนหลักสูตร ปวช.
สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ และหัตถกรรมด้วย

วิทยาลัยอาชีวศึกษา เปิดสอนหลักสูตร ปวช.3 สาขาวิชา คือ คหกรรม
ศาสตร์ (ผ้าและการตัดเย็บ อาหารและโภชนาการและคหกรรมศาสตร์ทั่วไป)
หัตถกรรม และศิลปหัตถกรรม

วิทยาลัยเกษตรกรรม เปิดสอนหลักสูตร ปวช.สาขาวิชาเกษตรกรรมเพียง
สาขาวิชาเดียว (กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา 2528)

โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 เริ่มใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2521
เป็นต้นมา มีโครงสร้างดังต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : 4)

โครงสร้าง

กลุ่มวิชา	จำนวนคาบต่อสัปดาห์ ต่อปี					
	ม.1		ม.2		ม.3	
	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)
1. ภาษา						
ภาษาไทย	4	-	4	2	4	4
ภาษาต่างประเทศ	-	6	-	6	-	8
2. วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์	4	-	4	-	4	-
คณิตศาสตร์	4	-	4	-	-	6
3. สังคมศึกษา	5	-	5	-	5	4

โครงสร้าง (ต่อ)

กลุ่มวิชา	จำนวนคาบต่อสัปดาห์ ต่อปี					
	ม.1		ม.2		ม.3	
	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)
4. พัฒนาบุคลิกภาพ						
พลานามัย	3	2	3	2	3	4
ศิลปะศึกษา	2	2	2	4	-	6
กิจกรรมต่าง ๆ	1	-	1	-	1	-
5. การงานและอาชีพ						
การงาน	4	-	4	-	4	-
อาชีพ	-	6	-	6	-	12
รวม	27	6	27	6	21	12
	33		33		33	

หมายเหตุ 1. ภาษาต่างประเทศ ให้เลือก 2 ภาษาคือ ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส
 2. การงานและอาชีพ วิชาการงานเป็นวิชาบังคับ ส่วนวิชาอาชีพเป็นวิชาเลือก วิชาการงานมีรายวิชาให้เลือกในกลุ่มต่อไปนี้ คือ งานเขียนแบบ งานไม้ งานโลหะ งานไฟฟ้า งานยนต์ งานหัตถกรรม เกษตร ฟ้าและการตัดเย็บ อาหารและโภชนาการ ส่วนวิชาอาชีพมีรายวิชาให้เลือกในกลุ่มต่อไปนี้ คือ ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างวิทยุ ช่างเชื่อม ช่างโลหะ ช่างยนต์ วิศวกรรมศาสตร์ พหุขนกรรม ศิลปหัตถกรรม เกษตรกรรมดนตรีและนาฏศิลป์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของนักเรียน

ปัญหา อีระวิทย์เลิศ (2527) ได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ประเภทที่ผ่านการสอบคัดเลือกกับประเภทโควตาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่า อาชีพบิดาและมารดาของนิสิตประเภทที่ผ่านการสอบคัดเลือกส่วนใหญ่มี

อาชีพเกษตรกร ด้านระดับการศึกษาของบิดาและมารดาของนิสิตทั้งสองประเภท ส่วนใหญ่ จบระดับประถมศึกษา ด้านอัตราการมารายงานตัวของนิสิตพบว่า นิสิตประเภทโควตามี อัตราการมารายงานตัวสูงกว่านิสิตประเภทที่ผ่านการสอบคัดเลือก ด้านอัตราการออก กลางคันของนิสิตประเภทที่ผ่านการสอบคัดเลือกกับประเภทโควตาส่วนใหญ่แล้วไม่แตกต่างกัน ยกเว้นคณะมนุษยศาสตร์ในรุ่นปีการศึกษา 2524 และคณะวิทยาศาสตร์ในรุ่นปีการศึกษา 2525 ซึ่งนิสิตประเภทที่ผ่านการสอบคัดเลือกมีอัตราการออกกลางคันสูงกว่านิสิต ประเภทโควตา ส่วนคณะศึกษาศาสตร์รุ่นปีการศึกษา 2525 นิสิตประเภทโควตามีอัตรา การออกกลางคันสูงกว่านิสิตประเภทที่ผ่านการสอบคัดเลือก

จากรายงานการศึกษาและวิเคราะห์เรื่อง "การออกจากสถานศึกษากลางคัน ของนักเรียนอาชีวศึกษา ประจำปีการศึกษา 2522-2526 สังกัดกรมอาชีวศึกษา" (กรมอาชีวศึกษา 2527 : 8-12) พบว่า ปีการศึกษา 2522-2523 นักเรียนระดับ ปวช.ออกกลางคันด้วยสาเหตุไปศึกษาต่อที่อื่นมากที่สุด รองลงมาคือ ขาดทุนทรัพย์หรือไป ประกอบอาชีพอื่น ปีการศึกษา 2524 ออกกลางคันด้วยสาเหตุ เหตุผลอื่น (ย้ายตามผู้ ปกครอง ขาดเรียนโดยไม่แจ้งสาเหตุ ถึงแก่กรรม และเกรดเฉลี่ยสะสมต่ำกว่าเกณฑ์ เป็นต้น) สูงที่สุด รองลงมาคือ ไปศึกษาต่อที่อื่น ขาดทุนทรัพย์หรือไปประกอบอาชีพอื่น และความประพฤติไม่เหมาะสมตามลำดับ ปีการศึกษา 2525-2526 ออกกลางคันด้วย สาเหตุไปศึกษาต่อที่อื่น สูงที่สุด รองลงมาคือเหตุผลอื่น ขาดทุนทรัพย์หรือไปประกอบ อาชีพอื่น และความประพฤติไม่เหมาะสมตามลำดับ

เสริมศักดิ์ วิศาลภรณ์ (2526) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการกระจายความเสมอภาค ในโอกาสทางการศึกษาด้วยการ ให้โควตา เข้าเรียนมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา รุ่นปีการศึกษา 2522-2524 พบว่า นักเรียนโควตมารายงานตัว เข้าเรียนสูงกว่านักเรียน ที่สอบร่วมโดยทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งแสดงว่านักเรียนที่ผ่านการสอบคัดเลือกจากทบวง มหาวิทยาลัยมีอัตราการสละสิทธิ์สูงกว่านักเรียนโควตา และเมื่อ เข้าศึกษาแล้วปรากฏว่า นิสิตประเภทโควตามีอัตราคงอยู่สูงมากร้อยละ 98.33 ของนิสิตประเภทโควตาที่เรียน ต่อ ในชั้นปีที่สูงขึ้นไป ซึ่งตรงกันข้ามกับนิสิตที่ทบวงมหาวิทยาลัยสอบมีอัตราคงอยู่เพียง ร้อยละ 87.94 แสดงว่านิสิตที่ทบวงสอบมีอัตราการออกกลางคันสูงกว่านิสิตประเภทโควตา

วิสาข์ เกษประทุม (2522) ได้ทำการวิเคราะห์ความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาของวิทยาลัยครู นครสวรรค์ พร้อมทั้งสาเหตุการออกกลางคันและการเรียนช้ากว่ากำหนดของนักศึกษา พบว่า สาเหตุที่สำคัญที่ทำให้นักศึกษาออกกลางคันและเรียนช้ากว่ากำหนด คือ ปัญหาด้านการเงิน ต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ ไม่สนใจเรียน สถิติปัญญาและสุขภาพไม่ดี ผู้ปกครองไม่สนับสนุนการเรียน และปรับตัวเข้ากับสังคมวิทยาลัยไม่ได้

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และคณะ (2523 : 68-83) ได้ทำการวิจัยถึงสาเหตุการตกออกจากรวมมหาวิทยาลัยกลางคันของนิสิต นักศึกษา จากมหาวิทยาลัย 5 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2513-2514 ทั้งหมดจำนวน 568 คน โดยการสัมภาษณ์ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคันที่สำคัญ คือ การแบ่งเวลาไม่เหมาะสม และไม่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาและคณะที่เรียน ทั้งความรู้และสถิติปัญญาไม่ดีพอ การทำกิจกรรมนิสิตมากเกินไป และไม่ชอบกิจกรรมนิสิต การปรับตัวเข้ากับการเรียนชั้นมหาวิทยาลัยไม่ได้ ฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี และสุขภาพอ่อนแอ

มันส์ ประสงค์ (2526) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการสละสิทธิ์เข้าเป็นนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของนักเรียนที่สอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยได้ทั่วประเทศ กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นนักเรียนที่สละสิทธิ์เข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ตามระบบการคัดเลือกร่วมกันโดยมีทบวงมหาวิทยาลัยเป็นผู้ประสานงานประจำปีการศึกษา 2525 พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการสละสิทธิ์การศึกษา คือ คุณลักษณะของคณะ โดยกลุ่มผู้สละสิทธิ์คิดว่าเมื่อจบไปแล้วออกไปทำงานจะไม่มีความก้าวหน้า ต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ บิคา มารดาไม่สนับสนุนให้เรียน ในคณะที่สอบได้ และต้องการให้เตรียมตัวเพื่อจะสอบคัดเลือกใหม่

อรนุช บุญยกนก (2526) ได้ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการออกกลางคันของนิสิตชั้นปีที่ 1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากร นิสิตระดับปริญญาตรีที่ออกกลางคันรุ่นปีการศึกษา 2521-2524 จาก 14 คณะ ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการออกกลางคันของนิสิตมากที่สุด คือ ด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์ การที่นิสิตมีความสัมพันธ์กับอาจารย์ในทางลบ เป็นสาเหตุที่สำคัญให้ต้องออกกลางคัน

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนิสิตประเภทโควตากับประเภทที่ผ่านการสอบคัดเลือกนั้น ได้มีผู้ศึกษาวิจัยดังนี้

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2526) ได้พบว่านิสิตประเภทโควตาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา รุ่นปีการศึกษา 2522-2524 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านิสิตที่พบวงสอบ ในทุกคณะวิชาที่เปิดทำการสอนและทั้งของนิสิตทุกรุ่น

พรเพ็ญ รตโนภาส (2518) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ที่ผ่านการคัดเลือกประเภทการสอบร่วม เข้ามหาวิทยาลัยและประเภทคะแนนเยี่ยมภาคเหนือ ซึ่งพบว่าคะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกประเภทคะแนนเยี่ยมภาคเหนือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าประเภทสอบร่วม เข้ามหาวิทยาลัย แต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นปีที่ 1 ไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

วิลาวรรณ อุทัยสง (2518) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นที่ผ่านการคัดเลือกประเภทสอบร่วม เข้ามหาวิทยาลัยและคะแนนเยี่ยมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละ ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของนักศึกษาประเภทคะแนนเยี่ยมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และประเภทสอบร่วม เข้ามหาวิทยาลัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นทุกคณะที่ผ่านการคัดเลือกประเภทสอบร่วม เข้ามหาวิทยาลัยและประเภทคะแนนเยี่ยมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ชิตชนก เขิงเขาว์ (2521) ได้ศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ที่สอบคัดเลือกด้วยวิธีต่างกัน พบว่า นักศึกษาประเภทมหาวิทยาลัยจัดสอบตรงจากนักเรียน ในภาคใต้มีคะแนนเฉลี่ยในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ไม่แตกต่างกับนักศึกษาประเภทสอบร่วม เข้ามหาวิทยาลัยที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และนักศึกษาทั้งสองประเภทมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

จากการศึกษาวรรณคดีที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังกล่าว ไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดได้ศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของนักเรียนประเภทโควตาและประเภทที่ผ่านการสอบคัดเลือกในระดับการศึกษาที่ต่ำกว่ามหาวิทยาลัยเลย ทั้ง ๆ ที่รัฐได้มีนโยบายมุ่งเน้นความเสมอภาคในโอกาส

ทางการศึกษาในทุกระดับและประเภท ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเปรียบเทียบลักษณะของนักเรียน
ประเภทคณิศรวิชาชีพ ประเภทที่ผ่านการสอบคัดเลือกกับประเภทโควตา ในสถานศึกษา
ส่วนภูมิภาค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำไปปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน
งานการจัดสรรโควตาให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และตอบสนองต่อนโยบายความเสมอภาค
ในโอกาสทางการศึกษาวิชาชีพโดยแท้จริง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย